Lesbrief

Groep 8 & brugklas

ploegsma

Over het boek

Isabella woont op het eiland Joya, in een dorp waar niemand uit weg mag van de Gouverneur. Als dochter van een cartograaf droomt ze van de verre landen die haar vader ooit op de kaart zette. Wanneer haar beste vriendin verdwijnt, biedt Isabella zich aan om de zoektocht in de Vergeten Gebieden van Joya te leiden. Geleid door een oeroude kaart en haar kennis van de sterren, begeeft ze zich in een woestenij vol monsters. En onder de verdroogde rivieren en rokende bergen, wordt een mythisch wezen langzaam wakker…

Van de uitgever

Het meisje van inkt en sterren is een ogenschijnlijk eenvoudig verteld, maar diep magisch verhaal over een eiland, een meisje dat afreist naar het hart van dat eiland en de mythe die haar de weg wijst. Tijdens Isabella's reis ontmoet je gevaar en angst, maar ook hartverwarmende moed, liefde en vriendschap. Zal Isabella erin slagen een nieuwe toekomst voor haar eiland in kaart te brengen? Het debuut van Kiran Millwood Hargrave zit vol verrassende ideeën en sprankelende verbeeldingskracht. Bovendien is het adembenemend mooi geschreven.'
— Barry Cunningham, Chicken House

Thema's

- Mythes en de kracht van verhalen
- Kaarten maken (cartografie) en de schoonheid van kaarten
- De ontdekking van het onbekende
- Vriendschap, loyaliteit en verraad
- Avontuur en ambitie
- Moed en doorzettingsvermogen
- Straf, vergeving, en zelfopoffering

Over de auteur

Kiran Millwood Hargrave werd in 1990 geboren in Londen. Ze behaalde haar bachelor in Engels en Drama met een onderwijsbevoegdheid aan de Universiteit van Cambridge, waar ze ook optrad als lid van Footlights, de beroemde theatervereniging van de universiteit. Vervolgens rondde ze de masteropleiding Creative Writing (MSt) aan de Universiteit van Oxford cum laude af en was ze voorzitter van de Poetry Society aldaar.

Ze is een bekroond dichter en heeft drie dichtbundels gepubliceerd. Haar werk verscheen in internationale literaire tijdschriften zoals Room, Agenda en Magma. Daarnaast was ze Barbican Young Poet en trad ze met haar poëzie op tijdens internationale evenementen, van Banff tot Tokio. Ze woont in Oxford,

Het meisje van inkt en sterren gaat over kaarten, mythen en magie, maar ook over vriendschap. Niet over de perfecte vriendschap die je zo vaak tegenkomt in boeken of films, maar over een intense vriendschap die je soms boos maakt en je tegelijkertijd moed geeft. Het boek gaat ook over het vormgeven van je eigen lot: denken dat je weet hoe een verhaal zal aflopen en vervolgens ontdekken dat je zelf het einde kunt bepalen. En eerlijk gezegd is dat ook het mooiste aan het schrijven van verhalen.

Kiran Millwood Hargrave

Activiteiten

Dierbare voorwerpen

Hoewel Isabella's familie niet rijk is, bezit zij enkele voorwerpen waarvan de emotionele waarde onschatbaar is. Een donkergroene kan, bijzonder omdat het het laatste voorwerp is dat haar moeder maakte. Een wandelstok van haar vader, gesneden uit een stuk hout van de vissersboot van Isabella's betovergrootvader. En een kaart van het eiland Joya, die al generaties lang binnen de familie van haar moeder wordt doorgegeven.

Denk na over je eigen bezittingen. Kies één voorwerp dat voor een buitenstaander weinig bijzonder lijkt, maar voor jou een grote persoonlijke betekenis heeft.

Bestudeer het voorwerp aandachtig. Beschrijf het eerst zo objectief mogelijk. Vertel alleen wat je ziet: vorm, kleur, materiaal, afmetingen en eventuele beschadigingen. Schrijf feitelijk, zonder gevoelens of herinneringen te noemen.

Schrijf daarna een tweede tekst waarin je uitlegt wat dit voorwerp voor jou betekent. Herinnert het je aan een bijzondere vakantie? Heb je het gekregen van iemand die belangrijk voor je is? Staat het symbool voor een moeilijke of juist heel gelukkige periode in je leven? Probeer duidelijk te maken waarom dit voorwerp zo waardevol voor je is.

Een plek op de wereld

Doe je ogen dicht en wijs met je vinger een willekeurige plek aan op een atlas of wereldbol. Zoek vervolgens informatie op over dit land, deze stad of deze bijzondere plek.

Gebruik je onderzoek als inspiratie voor een eigen creatief schrijfwerk. Je kunt kiezen voor:

- een gedicht;
- een kort verhaal;
- een beschrijvende tekst.

Probeer de sfeer van de gekozen plek zo goed mogelijk weer te geven. Besteed daarbij aandacht aan:

- het landschap;
- het klimaat;
- de planten en dieren;
- de mensen die er wonen (als dat past bij je verhaal).

De verloren kunst van kaarten maken

Voor Isabella zijn kaarten veel meer dan een hulpmiddel. Ze vormen de passie die zij deelt met haar vader. Sinds digitale kaarten en navigatie-apps gemeengoed zijn geworden, zeggen veel mensen dat het lezen van papieren kaarten langzaam een verloren vaardigheid wordt.

Bespreek klassikaal:

- Gebruikt iemand nog wel eens een papieren kaart?
- Wat zijn de voordelen van zelf kaart kunnen lezen?
- Wanneer is een digitale kaart handiger?
- Is het belangrijk om zonder telefoon de weg te kunnen vinden?

<u>Praktijkopdracht</u>
Kies een bekende omgeving, bijvoorbeeld:

- het schoolgebouw;
- het schoolplein;
- de wijk rond de school;
- het centrum van de woonplaats.

Verdeel de klas in vier groepen.

Zonder gebruik te maken van internet, Google Maps of bestaande kaarten maakt iedere groep uit het hoofd een zo nauwkeurig mogelijke kaart van de gekozen omgeving.

Gebruik geen woorden op de kaart. Gebouwen, herkenningspunten en andere belangrijke plaatsen geef je weer met symbolen of kleine tekeningen.
Iedere kaart moet het volgend bevatten:

- een duidelijk startpunt;
- een eindpunt;
- herkenningspunten.

Wanneer alle kaarten klaar zijn, wisselen de groepen van kaart. Iedere groep probeert vervolgens met de kaart van een andere groep de eindbestemming te vinden.

Maak daar een groepsfoto als bewijs dat jullie de juiste plek hebben bereikt.
Bespreek na afloop samen:

- Bereikte iedere groep de juiste bestemming?
- Waren de kaarten duidelijk genoeg?
- Welke fouten of onduidelijkheden kwamen jullie tegen?
- Hoe moeilijk was het om zonder hulpmiddelen een kaart te tekenen?
- Vind je dat kaartlezen nog steeds een belangrijke vaardigheid is?

Schrijfopdrachten en gespreksvragen

1. Vrijheid en grenzen

De bewoners van Joya leven op een eiland dat zij niet mogen verlaten of verkennen. De havens zijn gesloten en de zee is verboden terrein.

- Hoe zou het volgens jou zijn om op Joya op te groeien?
- Zou jij je leven riskeren om van het eiland te ontsnappen of de verboden gebieden te ontdekken? Waarom wel of niet?
- Vind jij dat mensen zich vrij over de wereld moeten kunnen verplaatsen, of zijn landsgrenzen en controles noodzakelijk?

Bespreek je antwoorden in tweetallen of schrijf er een korte betogende tekst over.

2. Is ontwetendheid een keuze?

"Nee, Lupe, je hebt ervoor gekózen om het niet te weten! Jij geeft helemaal niks om dingen of mensen die je niet kent. Je ziet niet hoe het met je vader zit, of met Cata, of met wat dan ook…"
(Isabella, p. 49)

Lupe leeft lange tijd zonder zich echt bewust te zijn van wat er om haar heen gebeurt.

Bespreek de volgende vragen:

- Heeft Isabella gelijk wanneer ze zegt dat Lupe ervoor kiest onwetend te blijven?
- Denk jij dat onwetendheid een keuze is? Waarom wel of niet?
- Waarom zou iemand ervoor kiezen bepaalde dingen niet te willen weten?
- Vind je dat Isabella te streng is voor haar vriendin?
- Kan onwetendheid soms gelukkig maken, of is het altijd beter om de waarheid te kennen?

3. Mythe of verhaal?

"Dat is geen verhaal. Het is een mythe."

"Wat is het verschil?"

"Een mythe is iets dat zo lang geleden is gebeurd dat mensen liever doen alsof het niet echt is, ook al is dat misschien wel zo."
(Isabella en Lupe, p. 189)

Mythen spelen in veel culturen een belangrijke rol. Ze kunnen invloed hebben op hoe mensen denken en leven en liggen vaak aan de basis van tradities en bijgeloof.

Bespreek samen:

- Wat is volgens jou het verschil tussen een mythe en een gewoon verhaal?
- Vind je dat mensen mythen serieus moeten nemen?
- Maakt het uit of een mythe waargebeurd is?
- Welke culturen ken jij waarin mythen belangrijk zijn?
- Zijn er verhalen of overtuigingen die jij zelf gelooft, ook al kun je niet bewijzen dat ze waar zijn?

4. De betekenis van raven

"Ze zeggen dat de raven op dezelfde dag als de Gouverneur gekomen zijn."(p.9)

Raven komen meerdere keren voor in het verhaal.
enk na over de volgende vragen:

- Waarom denk je dat de auteur juist raven heeft gekozen?
- Waar zouden de raven symbool voor kunnen staan?
- Waarom verschijnen de raven op hetzelfde moment dat de zangvogels verdwijnen?
- Kun je nog andere symbolen in het boek bedenken? Wat betekenen die volgens jou?

5. Gevormd door je omgeving

"We zijn allemaal het resultaat van onze omgeving."

Wat bedoelt Isabella's vader volgens jou met deze uitspraak?
Bespreek daarna:

- Op welke manier heeft jouw omgeving invloed op wie jij bent?
- Welke rol spelen je woonplaats, familie, vrienden of school daarbij?
- Denk je dat iemand zich helemaal kan losmaken van zijn of haar omgeving? Waarom wel of niet?

6. Hoe goed ken jij je omgeving?

Isabella woont op een eiland waar zij maar een klein deel van kent. Toch droomt ze ervan om alles te ontdekken.

Denk eens na over je eigen omgeving.

- Hoe goed ken jij jouw woonplaats?
- Zijn er plekken waar je nog nooit bent geweest?
- Welke bijzondere verhalen of legendes horen bij jouw stad, dorp of provincie?

Maak eventueel een kaart waarop je jouw favoriete plekken aangeeft en schrijf erbij waarom ze belangrijk voor je zijn.

7. Wat maakt een goede leider?

Gouverneur Adori is een strenge en autoritaire leider. Veel inwoners van Joya zijn ontevreden over hem. Zelfs zijn dochter Lupe keurt veel van zijn keuzes af en wil bewijzen dat zij anders is dan haar vader.

Bespreek de volgende vragen:

- Wat maakt iemand volgens jou tot een goede leider?
- Welke eigenschappen horen daarbij?
- Welke leiders uit de geschiedenis of de actualiteit bewonder jij? Waarom?
- Zijn er personages in het boek die volgens jou echte leiders zijn? Licht je antwoord toe.

8. Isabella's keuze

Aan het einde van het verhaal laat Isabella Lupe achter aan de andere kant van de ingestorte rotswand.

- Vind jij dat Isabella de juiste keuze maakt?
- Wat zou jij in haar plaats hebben gedaan?
- Had zij nog andere mogelijkheden?
- Welke gevoelens roept deze scène bij jou op?

Bespreek je antwoorden in kleine groepjes en onderbouw je mening met voorbeelden uit het boek.